

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GDAŃSKU**

RDOŚ-Gd-WOO.4220.417.2023.SH.2
za dowodem doręczenia

Gdańsk, dnia 25 lipca 2023 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), w związku z art. 64 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) zwana dalej ustawą ooś, na wniosek Wójta Gminy Chojnice, znak RŚiGN.6220.11.2.2023 z dnia 14.06.2023 r. (wpływ 20.06.2023 r.), o wyrażenie opinii w zakresie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez Inwestora – SOLART Sp. z o.o.,

p o s t a n a w i a m

- I. wyrazić opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia pn.: **„Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 10 MW wraz z infrastrukturą techniczną na terenie działek nr 240/1, 241/1, 239/2, 247/17 obręb Lichnowy, gmina Chojnice”**;
- II. wskazać na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poniższych warunków dotyczących etapu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia:
 - a) prace budowlane prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia; dopuszcza się prowadzenie prac w ww. okresie po wykluczeniu przez specjalistę ornitologa lęgu ptaków, co należy potwierdzić odpowiednim wpisem w dokumentacji budowlanej;
 - b) podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć plac robót płotkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt; codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów; uwięzione zwierzęta niezwłocznie przenieść poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko; przenoszenie prowadzić pod nadzorem przyrodnika oraz przy użyciu rękawiczek ochronnych; używany do tego sprzęt dezynfekować, prace prowadzone pod nadzorem przyrodniczym należy potwierdzić wpisem w dokumentacji budowlanej;
 - c) powierzchnię gruntu pod panelami pozostawić biologicznie czynną, a więc urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację;

- d) powierzchnię trawiastą w granicach terenu funkcyjnego utrzymywać z wykorzystaniem narzędzi do koszenia, bez stosowania nawozów, herbicydów i pestycydów; dopuszczalne jest wykorzystanie mniejszych zwierząt (tj. owiec, gęsi) do utrzymania odpowiedniej wysokości traw;
- e) pielęgnację powierzchni trawiastej prowadzić nie wcześniej niż po 31 sierpnia; dopuszcza się pielęgnację po 1 lipca, jednak musi to być poprzedzone wizją terenową, wykonaną przez specjalistę ornitologa, stwierdzającą brak występowania na przedmiotowym terenie czynnych gniazd ptaków (z jajami lub pisklętami). Wyniki wizji należy odpowiednio udokumentować wpisem w dokumentacji farmy;
- f) wyłączyć z terenu pod inwestycję tereny występujące w ewidencji gruntów jako RIII;
- g) wyłączyć z terenu pod zabudowę rów melioracyjny, znajdujący się na działkach 240/1 i 241/1 obręb Lichnowy, zachować drożność i funkcjonalność rowu;
- h) zaprojektować instalację paneli fotowoltaicznych tak, by ich wysokość wraz ze stelażem nie przekroczyła 5 m;
- i) w ogrodzeniu planowanej inwestycji pozostawić min. 20 cm wolną przestrzeń nad gruntem, umożliwiającą przedostawanie się małym i średnim zwierzętom na i z terenu zajętego przez przedmiotową inwestycję;
- j) drzewa rosnące w sąsiedztwie planowanych prac zabezpieczyć przed ewentualnym uszkodzeniem poprzez odeskowanie bez uszkodzenia kory lub owinięcie matami;
- k) wyposażyć plac budowy w sorbenty do ograniczania i usuwania rozlewów olejowych.

UZASADNIENIE

W dniu 20.06.2023 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku wpłynął wniosek Wójta Gminy Chojnice, znak RŚiGN.6220.11.2.2023 z dnia 14.06.2023 r., w celu uzyskania opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Przedłożony wniosek nie był kompletny, stąd tut. organ pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4220.417.2023.SH.1 z dnia 23.06.2023 r. wezwał do jego uzupełnienia. Uzupełnienie złożone zostało przez Wójta Gminy Chojnice pismem znak RŚiGN.6220.11.6.2023 z dnia 14.07.2023 r. (wpływ 20.07.2023 r.).

Podsumowując do powyższego wniosku załączono:

1. kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach złożonego przez Inwestora;
2. kartę informacyjną przedsięwzięcia, zwaną dalej „KIP”;
3. informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru planowanej inwestycji;
4. oświadczenie Wójta Gminy Chojnice, że Wnioskodawca nie jest podmiotem zależnym od jednostki samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje opinię dotyczącą obowiązku lub braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie

znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Rodzaje tych przedsięwzięć, zgodnie z art. 60 ww. ustawy, określone są w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz.1839 ze zm.).

Opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydaje się uwzględniając łącznie kryteria, o których mowa w art. 63 ust. 1 ww. ustawy ooś.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia stwierdził, iż:

- 1) planowane przedsięwzięcie obejmować będzie budowę farmy fotowoltaicznej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną o mocy do 10 MW i powierzchni do 11,25 ha;
- 2) przedsięwzięcie objęte przedłożonym wnioskiem jest kwalifikowane według ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z **§ 3 ust. 1 pkt 54 b)** jako: „*zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: (...) b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a – przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia*”. W związku z czym realizacja ww. przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 3) w związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji. Nie zachodzą, więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

Analizując łącznie kryteria określone w art. 63 ust. 1 ww. ustawy ooś oraz informacje zawarte w karcie informacyjnej przedsięwzięcia tuż. organ wzięł pod uwagę:

I. Rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcie obejmować będzie budowę farmy fotowoltaicznej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną, o mocy do 10 MW.

Projektowaną elektrownię fotowoltaiczną tworzyć będą następujące elementy:

- konstrukcje wsporcze do montażu paneli fotowoltaicznych;
- panele fotowoltaiczne, w liczbie do 30 000 szt.;
- stacje transformatorowe, do 10 szt.;
- inwertery, do 300 szt.;
- stacja transformatorowa GPO wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- rozdzielnie sieciowe (RS) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- magazyny energii;
- instalacja monitorująco-zabezpieczająca system;
- ogrodzenie inwestycji.

Panele fotowoltaiczne zostaną przytwierdzone do stalowych, ocynkowanych konstrukcji wsporczych - stołów montażowych i ustawione w rzędach, pomiędzy którymi zostanie zachowany odstęp od ok. 1 m do 10 m. Cała konstrukcja zostanie posadowiona bezpośrednio w gruncie, bez użycia fundamentowania betonowego. Wysokość panelu w rzucie bocznym wraz ze słupkiem nie przekroczy 5 m. Przestrzeń pomiędzy rzędami paneli

nie będzie przekształcana i pozostanie biologicznie czynna. Panele fotowoltaiczne są fabrycznie pokryte powłoką antyrefleksyjną. Panele fotowoltaiczne zostaną połączone w zestawy (rzędy, stringi), a następnie z inwerterami za pomocą nadziemnych przewodów spiętych w wiązki i prowadzonych po konstrukcjach wsporczych paneli, a w razie potrzeby wkopanych w ziemię. Urządzenia przetwarzające prąd będą umieszczone w stacjach kontenerowych, bądź bezpośrednio pod panelami w tzw. złączach kontrolnych. W celu wyprowadzenia mocy z elektrowni słonecznej przewiduje się wykonanie podziemnej linii kablowej, pomiędzy stacjami kontenerowymi a miejscem przyłączenia do sieci.

Projektuje się zastosowanie prefabrykowanych stacji kontenerowych z zastosowaniem transformatorów napięcia nN/Sn. Kontenery będą wyposażone w osprzęt niezbędny do pracy całego obiektu tj. transformator, rozdzielnicę potrzeb własnych, układ kontroli zdalnej przez operatora sieci dystrybucyjnej, monitoringu i wentylacji. Planuje się zastosowanie transformatorów typu suchego lub olejowego. Dla transformatorów olejowych konieczne będzie zamontowanie szczelnej miski/tacy na olej, która pomieści co najmniej 105% oleju jaki będzie zawierał transformator.

Dojazd do miejsca planowanej inwestycji będzie odbywać się z działki drogowej nr 237/1 obręb Lichnowy.

II. Usytuowanie przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie na działkach nr 240/1, 241/1, 239/2, 247/17 obręb Lichnowy, gmina Chojnice, powiat chojnicki, województwo pomorskie.

Całkowita powierzchnia działek inwestycyjnych wynosi ok. 13,05 ha. Łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 11,25 ha.

Część inwestycyjną stanowią tereny uprawne na glebach klasy: RIVa, RIVb. Roślinność znajdująca się w obrębie planowanej inwestycji jest typowa dla roślinności przydrożnej oraz występującej wśród terenów rolnych. Na działkach 240/1 i 241/1 obręb Lichnowy znajduje się rów melioracyjny, który potencjalnie może być miejscem występowania gadów i płazów. Tut. organ nałożył warunek wyłączenia tego rowu z terenu pod zabudowę inwestycji i zachowanie drożności i funkcjonalności rowu. W bezpośrednim jego otoczeniu znajdują się grunty orne i drogi dojazdowe. Ze względu na intensywną uprawę rolną, różnorodność biologiczna jest bardzo niska.

Inwestycja położona jest w odległości około 14 m od najbliższej zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowanej na działce 147/14 obręb Lichnowy, położonej na północ od terenu inwestycyjnego.

Z uwagi na możliwość występowania na przedmiotowym terenie herpetofauny, tutejszy organ zalecił podczas prowadzenia wykopów zabezpieczenie placu robót np. płotkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt oraz codzienną kontrolę wykopów przed przystąpieniem do dalszych prac. Uwięzione zwierzęta niezwłocznie należy przenosić poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko. Przenoszenie należy prowadzić pod nadzorem przyrodnika. Dodatkowo, z uwagi na wyniki badań przeprowadzonych m.in. przez naukowców z Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2018-2019, które potwierdzają występowanie w populacjach płazów w Polsce *Batrachochydrum dendrobatidis*, prace terenowe z tą grupą zwierząt należy prowadzić przy użyciu rękawiczek, a używany do tego sprzęt musi być dezynfekowany.

Jednocześnie tutejszy organ zaznacza, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zastępuje zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336). Na ewentualne zniszczenie siedlisk gatunków, płoszenie lub przenoszenie gatunków znajdujących się pod ochroną należy zatem uzyskać zezwolenie w trybie art. 56 ust. 1 ww. ustawy.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza obszarami Natura 2000. Najbliższy obszar Natura 2000 znajduje się w odległości ok. 2,9 km na północny wschód – obszar Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009.

Położenie inwestycji na terenie wykorzystywanym rolniczo, wyklucza możliwość utraty powierzchni i fragmentacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmiot ochrony w ww. obszarze Natura 2000. Mając na uwadze położenie geograficzne oraz skalę i charakter przedsięwzięcia, nie ma podstaw przypuszczać, aby realizacja inwestycji mogła również spowodować pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony ww. obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których obszar ochrony został wyznaczony, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Nie jest więc konieczne przeprowadzenie oceny w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej.

Inne najbliżej położone obszary chronione, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdują się w odległości:

- ok. 9,1 km na północny wschód – Tucholski Park Krajobrazowy;
- ok. 12 km na zachód – Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Człuchowskich.

Z uwagi na położenie poza granicami pozostałych obszarów chronionych objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz przy uwzględnieniu charakteru i skali inwestycji stwierdzono, że przedsięwzięcie nie narusza przepisów w tym zakresie.

Obszar objęty planowaną inwestycją zlokalizowany jest poza obszarami korytarzy ekologicznych. Najbliższy korytarz ekologiczny znajduje się w odległości ok. 480 m na północ, jest to korytarz ekologiczny rangi regionalnej, Doliny Łupawy z lasami do Słupi - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (PZPWP 2030).

Obszar objęty planowaną inwestycją zlokalizowany jest również poza obszarami korytarzy ekologicznych. Najbliższy korytarz ekologiczny znajduje się w odległości ok. 8,5 km na zachód – Bory Tucholskie GKPn-16.

Z uwagi na charakter oraz skalę inwestycji nie spowoduje ona negatywnego oddziaływania na wyżej wymieniony korytarz ekologiczny.

III. Rodzaj i skalę możliwego oddziaływania na elementy środowiska zarówno na etapie realizacji przedsięwzięcia jak i jego funkcjonowania.

Wszystkie komponenty, wykorzystywane podczas realizacji przedsięwzięcia, dostarczane będą na miejsce planowanej inwestycji jako elementy częściowo przygotowane do montażu, co wpłynie na zminimalizowanie hałasu oraz ograniczenie ilości powstałych odpadów. Odpady powstałe w wyniku prowadzonych prac budowlanych, zostaną wywiezione i zagospodarowane – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Prowadzona będzie selektywna zbiórka odpadów powstających podczas prac. Gromadzone będą one w szczelnych pojemnikach, w miejscach do tego wydzielonych. Na etapie eksploatacji, odpady będą powstawać w wyniku prac serwisowych i napraw instalacji. Nie będą one

magazynowane w obrębie działki inwestycyjnej, a bezpośrednio po wytworzeniu przekazywane będą bezpośrednio uprawnionym podmiotom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami. Nie przewiduje się czasowego magazynowania odpadów wynikających z remontów i serwisu na etapie eksploatacji, tym samym nie ma możliwości ich wpływu na środowisko.

Powstające ścieki bytowe będą odprowadzane do przenośnych zbiorników bezodpływowych oraz systematycznie opróżniane przez firmę zajmującą się wynajmem i obsługą takich zbiorników.

Okresowe mycie paneli fotowoltaicznych odbywać się będzie wyłącznie za pomocą czystej wody pod ciśnieniem bez zastosowania jakichkolwiek substancji czyszczących, w tym detergentów. Woda do mycia paneli zostanie doprowadzona na teren inwestycji np. w specjalnie do tego przeznaczonych beczkownikach.

Inwestycja nie wpłynie na stan zasobów naturalnych, nie będzie wymagała użycia dużej ilości surowców, wody, materiałów, paliw i energii. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych urządzeń, maszyn i pojazdów inwestycja nie będzie emitowała zanieczyszczeń do powietrza w ilościach istotnie, negatywnie oddziaływujących na otoczenie.

Etap budowy będzie się wiązać z powstawaniem niezorganizowanej emisji gazów i pyłów. Na placu budowy będą występować następujące źródła emisji do powietrza z maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych:

- operacje dowozu materiałów budowlanych i sprzętu z wykorzystaniem transportu samochodowego;
- prace ziemne i budowlane wykonywane przez maszyny budowlane z silnikami spalinowymi.

Należy zaznaczyć, że podstawowym oddziaływaniem w fazie budowy będzie emisja związana z pracą sprzętu budowlanego i ruchem pojazdów.

Prace realizacyjne krótkoterminowo i nieznacznie wpłyną na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego poprzez emisję pyłów i spalin. Ocenia się, że zakłócenia spowodowane pracami realizacyjnymi, jako krótkotrwałe, będą nieistotne dla zdrowia ludzkiego w rejonie oddziaływania przedsięwzięcia. Nie przewiduje się, aby przedsięwzięcie doprowadziło do pogłębienia zmian klimatu nawet w niewielkiej skali. Dotyczy to również mitygacji (łagodzenia przez przedsięwzięcie zmian klimatu) jak i wpływu klimatu i jego zmian na planowaną inwestycję. Zamierzenie nie jest wrażliwe na czynniki atmosferyczne, a z uwagi na skalę i zakres przedsięwzięcia zmiany klimatu nie są zagadnieniem krytycznym dla realizacji przedsięwzięcia.

Planowana inwestycja ze względu na swój charakter oraz zakres nie będzie wpływała w sposób istotny na pogłębienie zmian klimatu, nie będzie generować istotnego oddziaływania na elementy przyrodnicze oraz krajobrazowe w okresie eksploatacji.

Przekształcenie krajobrazu, z racji gabarytów elementów elektrowni fotowoltaicznej, w tym wysokości nieprzekraczającej 5 m, będzie miało zasięg lokalny, nie wpływając na walory krajobrazowe dalszego otoczenia. Ekspozycja widokowa projektowanej inwestycji będzie znikoma z uwagi na obecność szeregu kurtyn krajobrazowych (zespoły leśne, zadrzewienia przydrożne).

Jak wskazano w KIP, na wnioskowanym terenie pod planowaną inwestycję nie znajdują się i nie są planowane inne przedsięwzięcia, które swym oddziaływaniem mogłyby skumulować się z potencjalnym oddziaływaniem planowanej farmy fotowoltaicznej. Przedsięwzięcia tego typu nie będą również znajdowały się w okolicy planowanego przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie dojdzie do jakiegokolwiek kumulowania się

oddziaływań m.in. w kontekście wpływu na krajobraz, klimat akustyczny, czy promieniowanie elektromagnetyczne.

Eksploatacja planowanej inwestycji nie będzie powodowała znacznego hałasu oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, nie wymaga stałej obsługi, zaplecza sanitarnego, instalacji wodno-kanalizacyjnej, a znikome oddziaływanie pola elektromagnetycznego zamknie się w obrębie inwestycji.

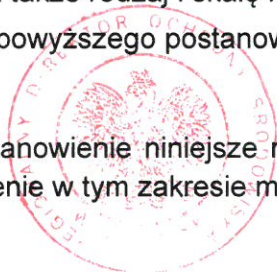
Inwestor nie przewiduje wycinki drzew i krzewów. Niemniej z uwagi na zadrzewienia znajdujące się w sąsiedztwie planowanej inwestycji, tutejszy organ nałożył warunek zabezpieczenia drzew na czas budowy przed mechanicznym uszkodzeniem. W celu minimalizacji oddziaływania na ornitofaunę tut. organ nałożył warunek prowadzenia ww. prac poza okresem lęgowym ptaków lub pod nadzorem ornitologa.

Podsumowując, tut. organ po dokonaniu analizy powyższych uwarunkowań, w tym miejsca usytuowania przedsięwzięcia, a także jego możliwego oddziaływania na środowisko wyraził opinię, iż **nie będzie konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.** Stwierdzając brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia organ uwzględnił skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji, a także rodzaj i skalę możliwego oddziaływania inwestycji.

Wobec powyższego postanowiono jak na wstępie.

POUCZENIE

Na postanowienie niniejsze nie służy prawo złożenia zażalenia. Zgodnie z art. 142 Kpa postanowienie w tym zakresie można zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Anna Ichórzowska

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Chojnice, ul. 31 Stycznia 56a, 89-600 Chojnice;
- 2) Strony postępowania poprzez Wójta Gminy Chojnice;
- 3) RDOŚ aa, sprawę prowadzi Stanisława Hoffmann, tel.: +48 58 68-36-811

